

عنوان مقاله:

پهنه بندی فضایی سکونتگاه های روستایی در معرض مخاطرات محیطی با استفاده از تکنیک تصمیم گیری چند معیاره ویکور (مطالعه موردی: شهرستان تالش)

محل انتشار:

فصلنامه برنامه ریزی منطقه ای، دوره 5، شماره 20 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

سید علی علوی - استادیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

یاسر رمضان نژاد - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

احمدالله فتاحی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

ابراهیم خلیفه - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

شناخت نواحی در معرض مخاطرات طبیعی همچون زلزله یکی از گام‌های اولیه در مدیریت مخاطرات و برنامه‌ریزی توسعه‌ای و عمرانی است. مقوله زلزله یکی از مخاطرات طبیعی است که وقوع آن می‌تواند تلفات، خسارت و آسیب‌های بسیاری را ایجاد کند. مخاطرات طبیعی مانند سیل، زلزله و غیره در طول حیات کره زمین همواره وجود داشته است. در دهه‌های اخیر علی‌رغم پیشرفت‌های علمی و تکنولوژی گسترده در پیش‌بینی حوادث، ساختمان‌سازی و مدیریت بحران، بلایای طبیعی همچنان هزینه‌های سنگینی را به جوامع انسانی تحمیل نموده است. هدف از این پژوهش شناسایی روستاهای در معرض وقوع زلزله می‌باشد، که نیاز به پهنه‌بندی فضایی مناطق زلزله‌خیز است. روش تحقیق به صورت توصیفی-تحلیلی می‌باشد. در بحث توصیفی با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای و اسنادی داده‌های مورد نیاز گردآوری شده است و در بحث تحلیلی با استفاده از لایه‌های رقومی مورد نیاز و مدل ویکور پهنه‌بندی فضایی مناطق آسیب‌پذیر روستایی در برابر زلزله در شهرستان تالش صورت گرفته است. معیارهای استفاده در این پژوهش لایه‌های گسل، زمین‌شناسی، عمق و شدت زلزله‌های رخ داده در شهرستان تالش می‌باشد. برای وزن‌دهی معیارها از مدل تحلیلی AHP استفاده شده است. پس از اجرای عملیات پهنه‌بندی فضایی در مدل ویکور، مشخص گردید که از ۳۱۵ روستای شهرستان تالش ۱۵۵ روستا یعنی ۴۹ درصد از سکونتگاه‌های روستایی شهرستان در منطقه خطر بالای زلزله استقرار یافته‌اند. با مشخص شدن روستاهای در معرض، گام بعدی شناسایی مسکن مستعد (کم دوام) در این روستاها می‌باشد تا از طریق ظرفیت‌سازی که از طریق برنامه‌ریزی کالبدی توسط متولیان امر بهسازی و نوسازی مسکن، در جهت افزایش مقاومت مسکن کم دوام در مقابل زلزله اقدام گردد.

کلمات کلیدی:

پهنه بندی فضایی، سکونتگاه روستایی، زلزله، GIS، vikor، تالش

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1910200>

